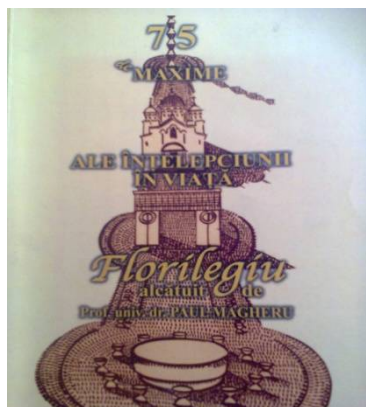

Paul Magheru, *75 de maxime ale înțelepciunii în viață*, Ed. Universității din Oradea, 2016

Victor V. GRECU
Universitatea "Lucian Blaga" Sibiu

Finalizată în urmă cu doi ani, cartea profesorului universitar dr. Paul Magheru, *75 de maxime ale înțelepciunii în viață*, a apărut la finele anului trecut la Editura Universității din Oradea. Colecția celor 75 de maxime comentate și însoțite de alte glose personale maschează de fapt un fel de autobiografie intelectuală și spirituală: "În această carte, se precizează pe coperta exterioară, veți găsi spiritul autorului, veți simți spiritualitatea omenească așa cum s-a străduit s-o cunoască, s-o înțeleagă și să o trăiască un om ca oricare dintre binevoitorii cititori." Luându-i prietenește de mână, îi îndeamnă să-l însoțească prin grădina bogată a cugetărilor înțelepte. Maximele sunt precedate de un Prolog despre literatura sapiențială, începând cu *Panciatantra* (Cele cinci cărți de înțelepciune) indiană, *Cugetările celor șapte*

înțelepți ai Greciei antice sau recomandând autori de maxime ca Chamfort, La Rochefoucauld, Pascal, Schopenhauer sau Brâncuși. Un izvor nesecat de maxime, sentințe, proverbe, parabole, pilde se găsesc desigur în *Sfânta Scriptură*, cea mai citită carte din lume.

Buchetul de maxime a fost încheșat în ordinea alfabetică a primului cuvânt, indiferent de limba în care au fost scrise ori traduse. Tematica lor exprimă experiențe fundamentale de viață precum: nașterea, moartea, tinerețea, bătrânețea, educația, suferința, bucuria, dragostea. Comentariile și glosele pe marginea maximelor privesc câteva confesiuni ale unui copil în vârstă, considerații personale despre virtuțile și servituțele cuvântului, importanța cunoașterii etimologiilor în terminologia științifică (se alcătuieste chiar și un glosar etimologic ispititor cu 34 de cuvinte din diferite domenii ale științei și culturii, instrucției și educației, inclusiv religioase. Reținem din glosele despre virtuțile și servituțele cuvântului câteva considerații absolut măgulitoare pentru un filolog. "În lume-s multe mari minuni./ Minuni mai mari ca omul nu-s!". Minunea imediat următoare celei declamate de comedia *Antigona* de Sofocle, proprie omului și care-i sporește misterul, este Cuvântul. Nu trebuie să te fi chinuit mult cu exprimarea scrisă a unui gând sau sentiment, ca să dai dreptate marilor meșteșugari în arta cuvântului: "Nici-un meșteșug nu este mai frumos și mai bogat, mai dureros și mai gingaș totodată ca meșteșugul blestemat și fericit al cuvintelor" (T. Arghezi, *Scrisoare cu tibișir*).

Buchetul de vorbe înțelepte, potrivit și pentru cadouri, se încheie cu un epilog, *Din nou de la capăt*, cu o expresie devenită între timp banală, dar aici dorind să sugereze un lucru serios și responsabil: repetabilitatea vieții și ireversibilitatea timpului. Filozofii spun că un om valorează atât cât lasă în urma sa după ce moare. Autorul florilegiului nuanțează și este de părere că un om, cel puțin un profesor, valorează atât cât lasă în urmă după ce se pensionează, pretinzând, așa cum reiese din litera și spiritul cărții, că a descoperit marele leac al fericirii tuturor, care te vindecă de plictisul zilnic sau de alte forme de mortificare a vieții, după o rețetă, care nu este nici măcar compensată ci gratuită, la îndemâna oricui, compusă din patru pastile, adică cuvinte: MUNCA PLĂCUTĂ ȘI FOLOSITOARE.

